

IL PENTATEUCO

VOLGARIZZATO E COMMENTATO

DA

SAMUEL DAVIDE LUZZATTO

CON

INTRODUZIONE CRITICA ED ERMENEUTICA

OPERA POSTUMA

Vol. I. — GENESI

---

19 - TERUMA'

PADOVA

Premiata Tipografia edit. F. Sacchetto

1871

כה

יט (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:
 (ב) דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ-לִי תְרוּמָה
 מֵאֵת כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ תִּקְחוּ אֶת-
 תְּרוּמָתִי: (ג) וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֲתָם
 זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֵׁת: (ד) וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
 שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: (ה) וְעֹרֹת אֵילִם מְאֲדָמִים
 וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וְעֵצֵי שִׁטִּים: (ו) שֶׁמֶן לַמָּאֹר
 בְּשָׁמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסָּמִים:
 (ז) אֲבִנֵי-שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֵּאִים לְאַפֹּד וְלַחֹשֶׁן:

XXV

(1) Il Signore parlò a Mosè con dire: (2) Parla ai figli d'Israel, che raccolgano per me un tributo. Da chiunque sarà dal proprio cuore ispirato, riceverete il mio tributo. (3) E quest'è il tributo, che riceverete da essi: oro ed argento, e rame. (4) E lana azzurra, e porpora, e scarlatta, e bisso, e pelo di capre. (5) E pelli di montoni, tinte in rosso, e pelli di tassi [?], e legni d'acacia. (6) Olio, da illuminazione; droghe per l'olio da unzione [consacrazione], e pel profumo aromatico. (7) Pietre

(א) אחר שקבלו עליהם המשפטים והתורות והיה ה' בישורון חלק, ראוי שיעשו לו מקדש, כאילו מלכס שוכן בתוכם, כי יהיה סבה חזקה לשמירת האחדות באומה והתחדות דבקותה בתורה, ואע"פי שעדיין לא נגזר עליהם להתעבב במדבר, לא רצה ה' שימחינו לעשות לו מקדש עד שיכבשו ויחלקו את הארץ ויהיה להם מקום נבחר להיות מרכז לכל הממלכה, וזה לעשות משכן מיטלטל, שגם בנואם אל הארץ יוכלו להקימו בכל מקום שירצו לפי צורך השעה, והמשכן הזה שמש שמונים שנה רח' מאות שנה עד שנבנה הבית. בימי שלמה (מלכים א' ו' א'). (ב) ויקחו לי: מזה לכלל האומה שיפקידו פקידים לקבל מיד המתנדבים וכמו שאומר תכף מאת כל איש וכו' תקחו את תרומתי, חזאת התרומה אשר תקחו מאתם, וכן אחר להם משה (ל"ה ה') קחו מאתכם תרומה לה' (שאכשי האומה הממונים לכך יקחו משאר האומה ויקבלו מידם מה שיתנדבו) כל כדע לנו יניחה את תרומת ה' (ל"ד הממונים); וכראה כי העם לא הפקידו פקידים, אלא הביאו אל משה עצמו, ככתוב (ל"ו ו') ויקחו מלפני משה והם הביאו אליו עד וגו'. (ג) וזהב וכסף: לדעת רש"י עיין למטה (ל' ע"ו) נחבו איש מחנית השקל, וגם התנדבו כסף איש כרוננו. (ד) עורות תחשים: תמש לא נמלא חוץ מספור המשכן רק פעם אחת (ביחזקאל

(ח) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכָם: (ט) כָּל־
 אִשֶּׁר אָנֹכִי מֵרְאָה אוֹתְךָ אֵת תְּבִנֹת הַמִּשְׁכָּן
 וְאֵת תְּבִנֹת כָּל־כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ: ס (י) וַעֲשׂוּ
 אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמֹתַיִם וְחָצֵי אַרְבּוֹ וְאִמָּה
 וְחָצֵי רַחְבּוֹ וְאִמָּה וְחָצֵי קָמְתוֹ: (יא) וְצִפִּית אֹתוֹ
 זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ תִּצְפְּנוּ וַעֲשִׂית עָלָיו
 זָר זָהָב סָבִיב: (יב) וַיִּצְקֶת לוֹ אַרְבַּע טַבַּעַת
 זָהָב וְנָתַתָּה עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וְשִׁתִּי טַבַּעַת
 עַל־צִלְעוֹ הָאַחַת וְשִׁתִּי טַבַּעַת עַל־צִלְעוֹ
 הַשֵּׁנִית: (יג) וַעֲשִׂית בְּרֵי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּית אֹתָם
 זָהָב: (יד) וְהִבֵּאת אֶת־הַבָּרִים בְּטַבַּעַת עַל־
 צִלְעַת הָאָרֶן לְשֵׂאת אֶת־הָאָרֶן בָּהֶם: (טו)
 בְּטַבַּעַת הָאָרֶן יִהְיוּ הַבָּרִים לֹא יִסְרוּ מִמֶּנּוּ:
 (טז) וְנָתַת אֶל־הָאָרֶן אֵת הָעֵדוּת אֲשֶׁר אָתָּן
 אֵלֶיךָ: שְׁנֵי (יז) וַעֲשִׂית כִּפְרֹת זָהָב טָהוֹר אֲמֹתַיִם
 וְחָצֵי אַרְבֵּה וְאִמָּה וְחָצֵי רַחְבָּה: (יח) וַעֲשִׂית

י"ו (י) ולא כגלך חתש. לדעת המהרש"ם הקדמונים הוא שם עור נבוע נבוע עינוד,
 וכן דעת בושארט, ומכאן התלמוד אערו (שנת כ"ט) שהוא שם מיה, וכן דעת נח, והוא

d'onice, e pietre da incastonare, pel dorsale e pel pettorale. (8) E mi faranno un Santuario, ed io avrò sede in mezzo ad essi. (9) Giusta il modello ch'io ti farò vedere del tabernacolo, ed il modello di tutt' i suoi arredi, così, in tutto, farete. (10) Faranno un'arca di legni d'acacia; due braccia e mezzo (sarà) là sua lunghezza, un braccio e mezzo la sua larghezza, ed un braccio e mezzo la sua altezza. (11) La copirai d'oro puro, di dentro e di fuori la copirai; e le farai al di sopra una cornice d'oro intorno. (12) E le farai di getto quattro anella d'oro, e le applicherai ai quattro suoi angoli; cioè due anella sopra un suo lato, e due anella sull'altro suo lato. (13) E farai stanghe di legni d'acacia, e le copirai d'oro. (14) Ed introdurrà le stanghe nelle anella lungo i lati (minori) dell'arca, per servire a portar l'arca. (15) Nelle anella dell'arca staranno le stanghe, non debbono esserne rimosse. (16) E porrai nell'arca l'Ammonizione [le Tavole della Legge] che ti darò. (17) E farai un coperchio d'oro puro: due braccia e mezzo (sarà) la sua lunghezza, ed un braccio e mezzo la sua larghezza. (18) E farai

אומר שהוא Phoca או כוילא נו. שמים: בערני שנט, ובלעז Acacia (עין כת"ה).
 (יא) זר: מל' כור. (יב) פעמוליו: עין חלבים א' ז' ל' ול"ד. כי טסס ראה כי
 פעמוליו כמו פנמו. וי"ו ושי קנעות ענינה idest, וקטוה צברא' ל"ד מ"א, שמת
 י"ד י"ט, ישניה כ"א י', דרמה ב' ט', מ' ק'. מ"ו כ"ו; יחזקאל כ"ג ל"ה, שמואל א'
 כ"ח ג', וכיולא בזה למטה פסוק י"ט. (טז) ערות: ענינו תורה טל' העל העיד בנן
 פאש, וכל תורה היא אזורה והתראה. (יז) כרובים: כמו הפך רכוב, כפנת
 Gussetius והחכם י"ר בנכרי העמים מק"ב עמוד ז', רק לא להיות מורכבים מנורות
 שונות (כדעת רש"ר), כי לשון הכנסה להוראה כזו הוא לשון שדו לשם האחרונים;
 אך נקראו כן מפני שהם רכב אלהים, כטעם ורכב על כרוב, ולתבנית המרכבה הכרוכים
 זבב (דברי הימים א' כ"ח י"ח). פקשה: מעבין קשה, שלא יהיו חלולים, לא מן נקש,
 כי אין הק"ף גשמה; מלמד כי הולאת הכרובים והמכורה נביעה כפתורה ופרימה
 מנשת אחד אי אפשר לעשותה נבאלת קורנם, אבל עיקר המלאכה נרך שיהיה נמרע
 ונכלל מוחכם, וכן כתב גם ר"ג וקוחד בכלי האומות. וגיו' טען נד מ' שפירש

שְׁנַיִם כְּרָבִים זָהָב מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם מִשְׁנֵי
 קְצוֹת הַכַּפֹּת; (ט) וְעִשָּׂה כְרוֹב אֶחָד מִקְצֵה
 מִזֶּה וּכְרוֹב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּת
 תַעֲשׂוּ אֶת־הַכְּרָבִים עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו; (י) וְהָיוּ
 הַכְּרָבִים פְּרִשֵׁי בְנָפִים לְמַעַלָּה סְכָכִים
 בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו
 אֶל־הַכַּפֹּת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרָבִים; (יא) וְנָתַתְּ
 אֶת־הַכַּפֹּת עַל־הָאָרֶן מִלְּמַעַלָּה וְאֶל־הָאָרֶן
 תִּתֵּן אֶת־הָעֹדֶת אֲשֶׁר אֵתָּן אֵלֶיךָ; (יב) וְנוֹעַדְתִּי
 לְךָ שֵׁם וְדַבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּת מִבֵּין
 שְׁנֵי הַכְּרָבִים אֲשֶׁר עַל־אָרֶן הָעֹדֶת אֵת כָּל־
 אֲשֶׁר אֵצִוֶה אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; פ
 (יג) וְעֲשִׂיתָ שְׁלַחַן עֲצֵי יִשְׁטִים אֲמָתִים אָרְכוֹ
 וְאִמָּה רְחֹבוֹ וְאִמָּה וַחֲצֵי קָמָתוֹ; (יד) וְצִפִּיתְּ
 אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וְעֲשִׂיתָ לוֹ זָר זָהָב סָבִיב;

כפירוש, כי מלאנו במלכים (א' ו' כ"ג וכ"ח) שהיו הכרובים מעץ שזן ומנופים זהב;
 ואזי אומר שאין להביא רחיה מזה שעשה שלמה למה שעשה משה, כי של שלמה היו
 גדולים הרבה, לפיכך לא עשה אותם מקשה זהב. הלא תראה שהיתה קומתם עשר אמות,
 אותם של משה אי אפשר שהיו גבוהים כל כך, כי המשכן כלו לא היה גבוה יותר מעשר

due cherubini d'oro: li farai un corpo solido [non composto di parti separabili], alle due estremità del coperchio. (19) Farai cioè un cherubino all'estremità di qua, ed un cherubino all'estremità di là: farete i cherubini (quasi) formanti parte del coperchio alle due estremità sue [dell'arca]. (20) I cherubini avranno le ali stese in alto, riparando colle loro ali sul coperchio, ed avranno le facce l'uno rimpetto all'altro; verso il coperchio saranno i volti dei cherubini. (21) Porrai il coperchio al di sopra dell'arca, e dentro all'arca porrai l'Ammonizione [la Legge] che ti darò. (22) Ed ivi mi congregherò a te [mi troverò teco], e parlerò con te d'in sul coperchio, di mezzo ai due cherubini, situati sull'arca della Legge, tutto ciò di cui avrò a incaricarti presso i figli d'Israel. (23) E farai una mensa di legni d'acacia: due braccia (sarà) la sua lunghezza, ed un braccio la sua larghezza, ed un braccio e mezzo la sua altezza. (24) E la coprirai d'oro puro, e le farai una cornice d'oro

אמות, שאמר עשר אמות אורך הקרא, והכרובים היו מוכנים על הכפרות והכסות על הארון, והארון היה אמה ומצי קומתו. והיה אפשר לעעון ממה שמלאנו מקשה בחלונות כסף (במדבר י' ז'), ואין ספק שהיו חלולות, ואני אומר כי מכל מקום היה אפשר לעשותו עץ (או כושת) מנופה בכסף, ולכך אמר מקשה מעשה אוחס (סין תר"ט), ועיין מלת מקשה במשכב יחזקאל ריש פרק ג' בראשית זכ"ע. (יט) פן הבפורת: מפורתים אל הכפרת ובלתי כפרדים מוכנה, כאילו הם חלק מוכנה, וכן נביעה כפתוריה ופרמיה מוכנה יהיו (ל"א), ממנו תהייה קרבותיו (כ"ז ז'), ממנו קרבותיו (ל"ב), ומשג אפרותו אשר עליו מעשהו ממנו יהיה (כ"ח ח'), ממנו הוא מעשהו (ל"ט ה'). (ב) אל הבפרת ידיו פני הכרובים: כושים מעט למטה (רא"ע) הכרובים היו פורשים ככפיהם למעלה כאילו מעופפים, ואמנם אין הכרובים דמות האל חלילה, אלא כמו שראה יחזקאל שכל ראשי המיות היה דמות רקיע ועל הרקיע דמות כסא, ועליו השכינה. (כא) ואל הארון חתן את העדות: קודם שאמר ונתעדתי לך אם הדברתי אחר מעל הכפרת וגו' חזר והזכיר מה שיכתן בתוך הארון להודיע כי קדושת הארון היא נעבור הלמות שנתנו לא בשביל הכפרת והכרובים (אמר תר"כד). (כב) ונושדתי: שם יהיה מקום צואי לדבר אחר. שרש יעד נוטל על המקום ועל

(כה) וְעָשִׂיתָ לוֹ מִסְגָּרַת טָפַח סָבִיב וְעָשִׂיתָ
 זָרְזָהָב לְמִסְגָּרָתוֹ סָבִיב: (כו) וְעָשִׂיתָ לוֹ אַרְבַּע
 טַבַּעֲתֵי זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבַּעֲתֵי עַל אַרְבַּע
 הַפְּאֵת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו: (כז) לְעַמֻּד
 הַמִּסְגָּרָת תַּהַיֵּן הַטַּבַּעֲתֵי לְבָתִּים לְבָדִים
 לְשֵׂאת אֶת־הַשְּׁלֶחָן: (כח) וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבָּדִים
 עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְנִשְׂאֲבָם אֶת־
 הַשְּׁלֶחָן: (כט) וְעָשִׂיתָ קַעֲרֹתָיו וְכַפְתָּיו וְקִשּׁוֹתָיו
 וּמִנְקִיָּתָיו אֲשֶׁר יִסָּךְ בָּהֶן זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה
 אֹתָם: (ל) וְנָתַתָּ עַל־הַשְּׁלֶחָן לֶחֶם פָּנִים לִפְנֵי
 תְּמִיד: (לא) וְעָשִׂיתָ מִנְרֹת זָהָב טָהוֹר מְקֻשָּׁה
 תִּיעֲשֶׂה הַמִּנְרֹת יִרְכָּה וְקָנָה גְּבִיעֵיהָ
 כַּפְתָּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמָּנָה יִהְיוּ: (לב) וְשִׂשָׁה קָנִים

הזמן, וכאן הכוונה על המקום ולא על הזמן, ורמ"בין וי"ש תרגמו בזמנים קבועים,
 וסוף טעויות. (כה) מסגרת: למעלה לסגור בעד מה שעל השלחן, לבלתי יכול מחוץ
 דבר, ולפיכך נקראת מסגרת, ואם הייתה למטה לחזק השלחן כ"ל שלא יפול עליה שם
 מסגרת, כי אין דבר כסגר בחובה, ותלמודי יעקב פארוז מוסיף כי אע"פ כן הייתה
 משמשת לחזק השלחן, כי יתכן שלא היה השלחן מונח על ראשי הרגלים, אך היו ככנסים
 בעצמו ובעזרי המסגרת. (כז) לעיטת המסגרת תהיין הטבועות: תקועות הרגלים
 אל המסגרת. (כט) מה שפירשו רז"ל ור"ש בכלים האלה נראה שכן היה בבית

intorno. (25) E le farai una chiusura [una fascia], alta un palmo, intorno; e farai una cornice d'oro tutt'attorno alla sua chiusura. (26) E le farai quattro anella d'oro; ed applicherai le anella sui quattro angoli, corrispondenti a' suoi quattro piedi. (27) Accanto alla chiusura saranno le anella da passarvi le stanghe, per portare la mensa. (28) E farai le stanghe di legni d'acacia, e le coprirai d'oro, e con esse verrà portata la mensa. (29) E farai i suoi piatti, e le sue scodelle, i suoi nappi, e i suoi vasi libatorii, coi quali si faranno i libamenti: d'oro puro li farai. (30) E porrai sopra la mensa pane di presentazione, (che abbia a stare) innanzi a me continuamente. (31) E farai un candelabro d'oro puro: il candelabro sarà fatto un corpo solido [non composto di parti staccabili], il suo fusto, e ciascun suo ramo, i suoi calici, i suoi bocciuoli e i suoi fiori, saranno (parti inseparabili) da esso. (32) E sei rami usciranno dai suoi lati, tre rami da candela-

שני, ואין נראה שהיה כן צדדו. בף: מסתמא שהוא כפוף ככף היה, וכן צתמיד פרח ה' והכף דומה למרחק גדול של זהב מחזיק ג' קנים; וכיוצא בזה כף אחת מלאה קטורת. א"כ הקערה, פשוטה או עשוקה פחות מן הכף, כי אמנם פשוטה ממש לא יתכן שחיה, כי שרץ קצר מורה צעריני עומק (מוזה קערורית) ואע"פ כן ספק כפופה ועשוקה מונה. דקשות: צמנה הגוכ. את הקסוה, א"כ איכנו לא הסניפין ולא הקנים שהם קבועים וקשה לגונבם, אבל הם כלים קטנים לנסך בהם, כאמרו ואת קשות הנסך, ומנקיותו כולל יתר כלי הנסך. והקערות והכפות לכבוד השלמן שלא יחסר בו מה שדרכו להכתין על השלמות ואע"פ שלא היה תשמשן לנורך השלמן, כמו גם הקשות והמנקיות שהיו לנסך לא היה תשמשן לנורך השלמן אלא לנורך המזבח. ופגוקותיו: תרגום סורי מניקיתא דמתקא צהין, ונסך לא תסכו עליו, תרגום סורי ונקיתא לא תנקין עלוה, א"כ טנקיות ל' בסך וכן יוסך בסך ל' כסך כתרגום אנקלוס; הן אחת כי סכך ל' בסו; אבל הקנים שהצביר ר"ג לא היו מכסים לא את השלמן ולא את הלמס. מניקיתא הוא ג"כ תרגום סורי של לו, ופירש בר צאלול שהיא מדה הנקראת צעריני כאשאת והוא מחזיק Cyathos 2. והנה התבאר כי הקשות והמנקיות אחיות, והן מדות הלח או כלים קטנים להחזיק משקים, וכראה כי המנקיות גדולות מן הקשות, מאחר שהמנקיה היא כשיעור לו, והכאשאת אינה אלא Cyathos 2. ועשה בר צאלול כאמרו שהיא היא, ויש חלק ביניהם בשיעורם. (לא) כפתוריה: אולי מן כף תור, כלי כף שור, פרסה

יֵצְאוּ מִצִּדֵּי שְׁלֹשָׁה י קָנִי מִנְּרָה מִצִּדֵּי
 הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קָנִי מִנְּרָה מִצִּדֵּי הַשֵּׁנִי:
 (ב) שְׁלֹשָׁה גִבְעִים מִשְׁקָרִים בַּקִּנָּה הָאֶחָד
 בַּפֶּתֶר וּפְרָח וּשְׁלֹשָׁה גִבְעִים מִשְׁקָרִים בַּקִּנָּה
 הָאֶחָד בַּפֶּתֶר וּפְרָח בֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֵּצְאוּ
 מִן־הַמְּנָרָה: (ג) וּבַמְּנָרָה אַרְבַּעַה גִבְעִים
 מִשְׁקָרִים בַּפֶּתֶרִיָּה וּפְרָחִיָּה: (ד) וּבַפֶּתֶר תַּחַת
 שְׁנֵי הַקָּנִים מִמְּנָה וּבַפֶּתֶר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים
 מִמְּנָה וּבַפֶּתֶר תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמְּנָה לְשֵׁשֶׁת
 הַקָּנִים הַיֵּצְאוּ מִן־הַמְּנָרָה: (ה) בַּפֶּתֶרִיָּהֶם
 וּקְנִיתֶם מִמְּנָה יִהְיוּ כָּלֵה מִקִּשָׁה אַחַת זָהָב
 טָהוֹר: (ו) וַעֲשִׂיתְ אֶת־נִרְתֵּיָהּ שִׁבְעָה וְהָעֶלְיָה
 אֶת־נִרְתֵּיָהּ וְהָאִיר עַל־עֵבֶר פְּנִיָּהּ: (ז)
 וּמִלְקַחֶיָּהּ וּמִחֶתֶתֶיָּהּ זָהָב טָהוֹר: (ח) כַּכֹּר
 זָהָב טָהוֹר יַעֲשֶׂה אֹתָהּ אֵת כָּל־הַכֵּלִים
 הָאֵלֶּה: (ט) וּרְאֵה וַעֲשֶׂה בְתַבְנִיתָם אֲשֶׁר־
 אֵתָּה מֵרָאֵה בְּתֹר: ׀ שלישי

bro da un suo lato, e tre rami da candelabro dall'altro suo lato. (33) Tre calici (saranno) niellati in un ramo, (cioè) un bocciuolo ed un fiore; e tre calici niellati nell'altro ramo, un bocciuolo ed un fiore: così in tutti i sei rami procedenti dal candelabro. (34) E nel candelabro stesso [cioè nel fusto] quattro calici; (vi saranno cioè) niellati i suoi bocciuoli e i suoi fiori. (35) Un bocciuolo (vi sarà) sotto due dei suoi rami, un (altro) bocciuolo sotto due dei suoi rami, ed un bocciuolo sotto (gli altri) due suoi rami; pei sei rami procedenti dal candelabro. (36) I loro bocciuoli, ed i relativi rami, saranno (parti inseparabili) da esso: esso sarà tutto un solo corpo solido, d'oro puro. (37) E gli farai i suoi sette lumi; e (sian fatti in modo che) quando verranno accesi, mandi (ciascheduno) la luce verso quella parte ch'è dirimpetto (al candelabro). (38) E i suoi smoccolatoi e le sue pinzette, d'oro puro. (39) D'un talento [tremila sicli] d'oro puro si farà il candelabro, con tutti questi arredi. (40) Contempla, per poi eseguire, il loro modello, che ti viene mostrato nel monte.

סוּעָה, וְדוּגְמָתָהּ זֹאת בְּמַשְׁכֵּה בְּמַסַּכַת כְּלָאִים רֹאשׁ תּוֹר, וְאִיכְנוּ מַעֲכִין תּוֹרֵי זֶהָ (כִּדְעַת
 הַרְבֵּה שֶׁסֶּפֶק ב' מַשְׁכֵּה ז') וְלֹא כָל קָרֵן זֹאת נִקְרָאת רֹאשׁ תּוֹר, אֲלֹלָה קָרֵן זֹאת הַמַּכֵּה
 עַל קוּ יָעַר (כֹּזֵה $\sqrt{\quad}$) נִקְרָא כֵן, כִּי הוּא דוּמֵה לְרֹאשׁ שׁוֹר צֶעַל שְׂחֵי קָרְנָיִם. (לֵג) כָּל
 גִּבְעֵה הוּא כַּפְתוֹר וּכְרֵת. (לֵד) אַרְבַּעַת גְּבִיעִים: אֶחָד לַמַּטֵּה מִמִּקוֹם יֵינֵאת הַקְּנִים,
 וְהַשְּׁלֵשָׁה הַאֲחֵרִים הֵם כַּפְתוֹר תַּחַת כָּל שְׂחֵי קְנִים. (לֵו) כַּפְתוֹרֵיהֶם: שֶׁל הַקְּנִים,
 וְקַנּוֹתָם שֶׁל הַכַּפְתוֹרִים. (לז) וְהַעֲלֵה אֶת גְּרוּחֵיהֶם: עַל שֶׁשֶׁהַשְּׁלֵשָׁתָה עוֹלֵה לַמַּעֲלָה,
 וְכֵן וְאֵשׁ בַּשָּׂקֵה צִיֶּקֶב, מִסִּיקִין אֶת הַחֲטוֹר, כִּסֵּף סֶלֶק בְּאַרְמוֹת עֵינֵי עֲלִיָּה. עַל עֵבֶר
 פְּנִיָּה: כָּל הַכְּרֹת יֵהִיוּ מֵאִירֵין לְגַד הַשְּׁלֶחַן שֶׁכִּנְגַד הַמְּכֹרֶה, שֶׁכֵּן וְאֵת הַמְּטוֹרֶה נִכַּח
 הַשְּׁלֶחַן, וְכֵן כְּמוֹת אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּכֹרֶה יֵאֱדָרוּ שְׁבַע הַכְּרֹת, כָּל שְׁבַעֲתָן מֵאִירֵין לְגַד
 הַשְּׁלֶחַן שֶׁכִּנְגַדֵּה לַפְּנֵי (רַש"ס). (ט) וְרֹאשׁוֹ... בַּתְּבִנֵּיהֶם: עֵינֵי הַסַּמְכָלוֹת, כְּמוֹ
 וִירָא בְּצַנּוּתָם, רֹאשׁ בְּכַנְד (יִמְחָקֵאל כ"א כ"ו).

כו

(א) וְאֶת־הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֵשׂוּר יְרִיעַת שֵׁשׁ
 מִשֹּׁר וּתְכַלֶּת וְאֲרָמָן וּתְלַעַת שְׁנֵי כַרְבִּים
 מַעֲשֶׂה חִשָּׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם: (ב) אַרְךָ יִהְיֶה
 הָאֶחָת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאֹמֶה וְרוּחַב אַרְבַּע
 בָּאֹמֶה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מֵדָה אֶחָת לְכָל־
 הַיְרִיעֹת: (ג) חֲמִשָּׁ הַיְרִיעֹת תִּהְיֶינָה חִבְרוֹת אִשָּׁה
 אֶל־אֶחָתָהּ וְחֲמִשׁ יְרִיעֹת חִבְרוֹת אִשָּׁה אֶל־
 אֶחָתָהּ: (ד) וְעָשִׂיתָ לְלֹאֵת תְּכַלֶּת עַל שַׁפַּת
 הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקְצֵה בַחֲבֵרַת וּבֶן תַּעֲשֶׂה
 בְּשַׁפַּת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֵּרַת הַשְּׁנִייתָ:
 (ה) חֲמִשִּׁים לְלֹאֵת תַּעֲשֶׂה בַיְרִיעָה הָאֶחָת
 וְחֲמִשִּׁים לְלֹאֵת תַּעֲשֶׂה בַקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר
 בַּמַּחְבֵּרַת הַשְּׁנִייתָ מִקְבִּילַת הַלְּלֹאֵת אִשָּׁה
 אֶל־אֶחָתָהּ: (ו) וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קָרְסִי זָהָב

XXVI

(1) E farai il tabernacolo, (composto) di dieci cortine, le quali farai di bisso ritorto, di lana azzurra, di porpora, e di scarlatto, con figure di cherubini, a lavoro di arazziere. (2) La lunghezza di una cortina (sarà) di ventotto braccia, e la larghezza (sarà) di quattro braccia per cortina: una stessa misura avranno tutte le cortine. (3) Cinque cortine saranno attaccate [cucite] l'una all'altra, e (le altre) cinque cortine attaccate l'una all'altra. (4) E farai lacciuoli di lana azzurra sull'orlo di quella cortina, ch'è all'estremità di una serie; e lo stesso farai nell'orlo di quella cortina ch'è la ultima nella seconda serie. (5) Cinquanta lacciuoli farai in una cortina, e cinquanta lacciuoli farai nell'estrema cortina della seconda serie: i lacciuoli saranno l'uno dirimpetto all'altro [cioè quelli d'una cortina corrisponderanno esattamente a quelli della cortina attigua]. (6) E farai cinquanta fermagli d'oro, e congiungerai le cor-

(א) שש משור ותכלת וארגמן ותלעת שני: לפי שאטו כל אחד מן המינים האלה היה משמש לבדו, כי כל אחד היה נבעו מיוחד, ועי"כ היו עושים ציורים של גוונים שונים, ודעת ר"זל שכל חוט היה מארבעה מינים. דו"שב: עושה ציורים מגוונים שונים באריגה, ועיין למטה כ"ח ל"ט. (ד) הלולאות היו מחברות בגוף היריעה, חמשים חכאן וחמשים חכאן, והיה מכנים קרם נחשת בתוך שתי לולאות. המשכן היה ארוך ממזרח למערב 30 אמה, ורחב מבפון לדרום 10 אמות, וגובה 10 אמות, והיה פתחו מזד המזרח (עיין ר"דק ביהזקאל ח' י"א), והיו על גוו 4 מכסאות: א': יריעות שש משור ותכלת וארגמן ותלעת שני; ב': יריעות עזים; ג': מכסה עורות אילים מאדמים; ד': מכסה עורות

וְחִבְרַת אֶת־הַיְרִיעֹת אִשָּׁה לְאַחֲתָהּ בַּקְרָסִים
 וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד: (א) וְעָשִׂיתָ יְרִיעֹת עֹזִים
 לְאַהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עֲשִׂיתִי עֲשֶׂרָה יְרִיעֹת
 תַּעֲשֶׂה אֹתָם: (ב) אַרְבֵּי הַיְרִיעָה הָאֶחָת
 שְׁלֹשִׁים בָּאֶמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאֶמָּה הַיְרִיעָה
 הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְעֲשִׂיתִי עֲשֶׂרָה יְרִיעֹת:
 (ג) וְחִבְרַת אֶת־חֲמִשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ
 הַיְרִיעֹת לְבָד וּכְפַלְתָּ אֶת־הַיְרִיעָה הַשְּׁשִׁית
 אֶל־מֹל פְּנֵי הָאֶהֱל: (ד) וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים לְלֹאֹת
 עַל שֹׁפֵת הַיְרִיעָה הָאֶחָת הַקִּיצָנָה בַּחֲבֵרֹת
 וְחֲמִשִּׁים לְלֹאֹת עַל שֹׁפֵת הַיְרִיעָה הַחֲבֵרֹת
 הַשְּׁנִיִּת: (ה) וְעָשִׂיתָ קְרָסִי נְחִישֵׁת חֲמִשִּׁים
 וְהִבֵּאתָ אֶת־הַקְרָסִים בְּלֹאֹת וְחִבְרַת אֶת־
 הָאֶהֱל וְהָיָה אֶחָד: (ו) וְסִרְחָה הָעֶדְרָף בִּיְרִיעֹת
 הָאֶהֱל חֲצֵי הַיְרִיעָה הָעֶדְרָפֹת תִּסְרַח עַל
 אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן: (ז) וְהָאֶמָּה מִזָּה וְהָאֶמָּה מִזָּה

חמשים. יריעות 52 ותכלת וכו' היה ארכן 28 ורענן 4 והיו עשר יריעות, כמנא רענן
 40, 50 לארך המשכן, 1 כנגד עובי הקרשים שנמערב, 9 לאחורי המשכן (זה כר')

tine l'una all'altra coi fermagli [da introdursi nei lacciuoli], ed il tabernacolo resterà unito. (7) E farai cortine di pelo di capre, da servire di padiglione sopra il tabernacolo; undici ne farai di tali cortine. (8) La lunghezza d'una cortina (sarà) di trenta braccia, e la larghezza (sarà) di quattro braccia per cortina: una stessa misura avranno (tutte) le undici cortine. (9) E attaccherai cinque cortine a parte, e sei cortine a parte; e ripiegherai la cortina sesta sul davanti del padiglione. (10) E farai cinquanta lacciuoli sull'orlo di quella cortina, che è l'estrema d'una serie, e cinquanta lacciuoli sull'orlo della cortina dell'altra serie. (11) E farai cinquanta fermagli di rame, ed introdurrà i fermagli nei lacciuoli, congiungendo così il padiglione, in guisa che resti unito. (12) Il ridondante poi, che abbonda nelle cortine del padiglione, (cioè) la mezza cortina che avanza [mentre l'altra metà è ripiegata sul davanti], strascicherà al di dietro del tabernacolo. (13) Quel braccio poi dall'una parte, e quel braccio dall'altra, avanzante nella lunghezza delle cortine del padiglione, penzolerà ai lati (maggiori) del tabernacolo, dall'una e dall'altra parte, per coprirlo [cioè per difendere le sottoposte cortine di bisso ecc., dette del ta-

נחמיה שעובי הקרשים אמה, ולר' יהודה הקרשים עבים למטה אמה, ולמעלה מתקנים והולכים עד כאלנע, ולדעתו 10 לאחורי המשכן והיו גם האדנים מכובים) וארכן 28, 10 לרחב המשכן, ואמה מכאן ואמה מכאן לכסות עובי הקרשים (כר' נחמיה), ושמה אמות מכאן ושמה מכאן מכסות הקרשים, ושמי אמות התחתונות מוגלות, ולר"י לא נשאר אלא אמה מוגלה, והיא אמת האדנים. למעלה מיריעות אלו היו יריעות עזים והיה ארכן 30 (שתי אמות יותר מיריעות ראשונות) ורחבן 4 והיו 11 (אחת יותר מיריעות ראשונות) כמלא רחבן 44, והכה היה ארכן מכסה אמה מכאן ואמה מכאן יותר מן הראשונות (עד האדנים לר' נחמיה, וגם האדנים לר' יהודה, ע' ר"י פסוק ח'), ורחבן היה 30, אמה לארכו של משכן, וע' או י' אחורי המשכן, והיריעה העודפת היה חמיה (ב' אמות) אל קול פני המשכן לנד מורח, וחמיה סרוח על אחורי המשכן (לר' נחמיה אמה אחת נגררת על הארץ, ולר"י שחיה נגררות). למעלה מה

בַּעֲדָךָ בְּאֶרֶךְ יְרִיעַת הָאֹהֶל יִהְיֶה סָרוּחַ עַל־
 צִדֵי הַמִּשְׁכָּן מִזֶּה וּמִזֶּה לְכַסְתּוֹ: (יח) וְעִשִּׂיתָ
 מִכֶּסֶה לְאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאֻדָּמִים וּמְכֻסָּה
 עֹרֹת תְּחָשִׁים מִלְּמַעְלָה: פ רבִיעִי (מז) וְעִשִּׂיתָ
 אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֲמֻדִים:
 (מ) עֶשֶׂר אַמּוֹת אֶרֶךְ הַקְּרֶשׁ וְאַמָּה וַחֲצִי
 הָאֶמָּה רָחֵב הַקְּרֶשׁ הָאֶחָד: (יח) שְׁתֵּי יָדוֹת
 לְקְרֶשׁ הָאֶחָד מִיְּשָׁלֶכֶת אִשָּׁה אֶל־אָחִתָּה כִּן
 תַּעֲשֶׂה לְכָל קְרֶשֶׁי הַמִּשְׁכָּן: (יח) וְעִשִּׂיתָ אֶת־
 הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲשָׂרִים קְרֶשׁ לַפָּאֵת נֶגְבָּה
 תִּימְנָה: (יח) וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת
 עֲשָׂרִים הַקְּרֶשׁ שְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת־הַקְּרֶשׁ
 הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָיו וּשְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת־הַקְּרֶשׁ

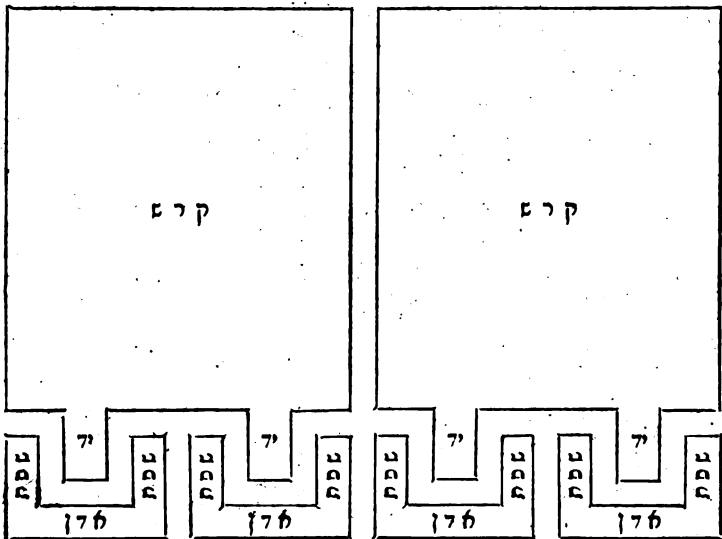
מכסה עורות חילים, ומכסה עורות תחשים, על הגג בלבד, ארכן 30 ורחבן 10.
 (יד) לדברי ר' יהודה שמכסה אחד היה (עיין ר"ש), כך היה ראוי להטעים הפסוק
 הזה: ועשית מכסה לאהל עורות חילים מחדשים ומכסה עורות־תחשים מלמעלה:
 (יז) משולבות: ערוך ערך שלב ב', וקדירה של בשר דאית לה שליבה פי' כגון דדי
 הכיור שמקליחין המים. א"כ אפשר שיהיה משולבות בולטות, וכן בל"ש שליבות הסולם,
 הם העגנים הבולטים בו שעליהם מניחים הרגלים, וע' ר"ש למטה כ"ה. אשה אל
 אחותה: תרגם אנקלוס חד לקבל חד. (יד) נראה כי השם השני מוספת ביאור

bernacolo, mentre quelle di pel di capre son dette del padiglione]. (14) Farai poi al padiglione una coperta [una difesa] di pelli di montoni, tinte in rosso, ed una coperta di pelli di tassi al di sopra. (15) E farai le assi del tabernacolo, di legni d'acacia, in piedi [segate per lo lungo]. (16) Dieci braccia sarà la lunghezza dell'asse, ed un braccio e mezzo la larghezza di ogni asse. (17) Ogni asse avrà due cardini, sporgenti l'uno in faccia all'altro; così farai a tutte le assi del tabernacolo. (18) Farai le assi del tabernacolo (distribuite come segue): venti assi al lato del mezzodi, (altrimenti detto) il lato destro [in relazione ad un osservatore che sia rivolto all'oriente, vedi XXVII. 13]. (19) E quaranta basi d'argento farai sotto le

אל הראשון כי השני יותר המונני, וכן קדמה מזרחיה, סמרה ידוע לכל. ותמונן מן ימין, והנפון נקרא שמאל, בשארם פונה כנגד המזרח תהיה ימינו ללד דרום, ושמאלו ללד צפון:

עין רש"י

הָאֶחָד לְשֵׁתִי יִדְתָּיו: (כ) וּלְצֹלַע הַמִּשְׁכָּן
הַשְּׁנִית לְפָאֵת צָפוֹן עֶשְׂרִים קָרָשׁ: (כא) וְאַרְבָּעִים
אֲדָנִיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרָשׁ הָאֶחָד
וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרָשׁ הָאֶחָד: (כב) וּלְיִרְכְּתֵי
הַמִּשְׁכָּן יָמָּה תַּעֲשֶׂה שֵׁשֶׁה קָרָשִׁים: (כג) וּשְׁנֵי
קָרָשִׁים תַּעֲשֶׂה לְמִקְצַעַת הַמִּשְׁכָּן בִּירְכְּתַיִם:
(כד) וַיְהִי תֹאמֶם מִלְּמַטָּה וַיַּחֲדוּ יְהוָה תַּמִּים
עַל־רֵאשׁוֹ אֶ־הַטְּבַעַת הָאֶחָת בֶּן יִהְיֶה לְשֵׁנִיהֶם
לְשְׁנֵי הַמִּקְצַעַת יְהוָה: (כה) וְהָיוּ שְׁמֹנֶה קָרָשִׁים
וְאֲדָנִיהֶם כֶּסֶף שֵׁשֶׁה עֶשֶׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים
תַּחַת הַקָּרָשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרָשׁ
הָאֶחָד: (כו) וַעֲשִׂיתָ בְּרִיחִם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה
לְקָרְשֵׁי צֹלַע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד: (כז) וְחֲמִשָּׁה
בְּרִיחִם לְקָרְשֵׁי צֹלַע־הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית וְחֲמִשָּׁה
בְּרִיחִם לְקָרְשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן לְיִרְכְּתַיִם יָמָּה:
(כח) וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקָּרָשִׁים מִבְּרֶחַ
מִן־הַקְּצֵה אֶ־הַקְּצֵה: (כט) וְאֶת־הַקָּרָשִׁים תְּצַפֶּה
זָהָב וְאֶת־טְבַעְתֵּיהֶם תַּעֲשֶׂה זָהָב בְּתַיִם

venti assi: due basi sotto un'asse, ai due suoi cardini, e due basi sotto un'asse, ai due suoi cardini. (20) Ed all'altra parte del tabernacolo, (cioè) dal lato del settentrione, venti assi. (21) E le quaranta loro basi d'argento, due basi sotto un'asse, e due basi sotto un'asse. (22) E nel fondo del tabernacolo, (cioè) all'occidente, farai sei assi. (23) E due assi farai ai cantoni del tabernacolo in fondo. (24) E saranno gemelle [si combaceranno] abbasso, ed insieme finiranno in cima, in un anello; tali saranno quelle due (assi): staranno ai due cantoni. (25) Saranno (insieme) otto assi, colle loro basi d'argento, cioè sedici basi; due basi sotto un'asse, e due basi sotto un'asse. (26) E farai sbarre di legni d'acacia, cinque per le assi di un lato del tabernacolo. (27) E cinque sbarre per le assi dell'altro lato del tabernacolo, e cinque sbarre per le assi di quel lato del tabernacolo, ch'è in fondo, (cioè) a occidente. (28) La sbarra poi di mezzo, (situata) alla metà (dell'altezza) delle assi, deve scorrere da una estremità all'altra [mentre sopra e sotto di essa ogni sbarra sarà di due pezzi]. (29) Le assi coprirai d'oro, e d'oro farai le loro anella, per passarvi le sbarre, e

(כד) האמרים: כאלו הם תאומים, וכן יקרו יהיו תמים פירש ר"ש כמו תאומים, ואני תרגמתי כפי הכקד (finiranno), והכתוב אחז בלשון הנופל על הלשון, חלה תאומים (לשון תאומים), ואח"כ תמים, מענין תם ונשלים. (במ) כיפיוח שכתב ר"ש יש דומה

לְבָרִיחַם וְצִפִּית אֶת־הַבְּרִיחַם זֶהְבִּי׃ (א) וְהִקַּמְתָּ
 אֶת־הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הִרְאִיתָ בְּהָר׃ ס
 חֲמִישִׁי (לא) וְעִשִׂית פְּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
 שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזֹר מַעֲשֵׂה חִשָּׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ
 כְּרִבִּים׃ (לב) וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל־אַרְבַּעַה עֲמוּדֵי
 שְׁטִיִּים מְצַפִּים זָהָב וְוִיָּהִם זָהָב עַל־אַרְבַּעַה
 אַדְנֵי־כֶסֶף׃ (לג) וְנָתַתָּה אֶת־הַפְּרֹכֶת תַּחַת
 הַקְּרָסִים וְהִבֵּאתָ שָׁמָּה מִבַּיִת לַפְּרֹכֶת אֶת
 אֲרוֹן הָעֵדוּת וְהַבְּרִילָה הַפְּרֹכֶת לָכֶם בֵּין
 הַקְּדָשׁ וּבֵין קְדָשׁ הַקְּדָשִׁים׃ (לד) וְנָתַתָּ אֶת־
 הַכַּפֹּרֶת עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת בְּקֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים׃
 (לה) וְשַׁמֵּת אֶת־הַשְּׁלֹחַן מִחוּץ לַפְּרֹכֶת וְאֶת־
 הַמְּנֹרָה נֹכַח הַשְּׁלֹחַן עַל צִלְע הַמִּשְׁכָּן תִּימְנָה
 וְהַשְּׁלֹחַן תַּתֵּן עַל־צִלְע צָפוֹן׃ (לו) וְעִשִׂית מִסְךְ
 לַפֶּתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
 וְשֵׁשׁ מִשְׁזֹר מַעֲשֵׂה רִקְמָה׃ (לז) וְעִשִׂית לַמִּסְךְ
 חֲמִשָּׁה עֲמוּדֵי שְׁטִיִּים וְצִפִּית אֹתָם זָהָב וְוִיָּהִם
 זָהָב וַיִּצְקַת לָהֶם חֲמִשָּׁה אַדְנֵי נְחֹשֶׁת׃ ס

coprirai le sbarre d'oro. (30) Indi erigerai il tabernacolo nell'adequata maniera che ti sarà mostrata nel monte. (31) E farai una portiera di lana azzurra, di porpora, e di scarlato, e di bisso ritorto: sarà fatta con figure di cherubini a lavoro di arazziere. (32) E la porrai sopra quattro colonne di legni d'acacia, coperte d'oro, coi loro uncini d'oro, sopra quattro basi d'argento. (33) Porrai cioè la portiera sotto i fermagli; ed ivi, al di là della portiera, introdurrà l'arca dell'Ammonizione; e la portiera vi servirà di divisione tra il luogo santo ed il Santo dei santi [il santissimo]. (34) E porrai il coperchio sull'arca dell'Ammonizione, nel Santo dei santi. (35) E collocherai la mensa al di fuori della portiera, ed il candelabro rimpetto alla mensa, al lato meridionale del tabernacolo, e la mensa porrai al lato settentrionale. (36) E farai una tenda all'ingresso del padiglione, di lana azzurra, e di porpora, e di scarlato, e di bisso ritorto, a lavoro di ricamatore. (37) E farai per la tenda cinque colonne di legni d'acacia, e le coprirai d'oro, coi loro uncini d'oro; e farai per esse, di getto, cinque basi di rame.

לו בלשון איטלקי pippio, עיין ר"שי ומה שכתב סדקי קנה חלול הכונה קנה חלול
קלוק לארבו (mezzo tubo).

כז

וְעָשִׂיתָ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה (א)
 אַמּוֹת אַרְךָ וְחֲמִשׁ אַמּוֹת רָחֵב רְבֹועַ יְהִי־הוּא
 הַמִּזְבֵּחַ וְשִׁלֹּשׁ אַמּוֹת קָמָתוֹ: (ב) וְעָשִׂיתָ קַרְנֹתָיו
 עַל אַרְבַּע פְּנֵיָיו מִמֶּנּוּ תִהְיֶינָה קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ
 אֹתָם נְחֹשֶׁת: (ג) וְעָשִׂיתָ סִירְתָיו לְדִשְׁנוֹ וְיַעֲזֹבוּ
 וּמִזְרְקָתָיו וּמִזְלָגְתָיו וּמַחְתֹּתָיו לְכָל־כֵּלָיו
 תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת: (ד) וְעָשִׂיתָ לוֹ מִכְבָּר מַעֲשֶׂה
 רִשֵּׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל־הָרִשֵּׁת אַרְבַּע טַבַּעֲתֹת
 נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו: (ה) וְנָתַתָּה אֹתָהּ
 תַּחַת כַּרְכַּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְמָטָה וְהִיְתָה הָרִשֵּׁת
 עַד חֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ: (ו) וְעָשִׂיתָ בָדִים לַמִּזְבֵּחַ בְּדֵי
 עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת: (ז) וְהוֹבֵא אֶת־
 בְּדָיו בְּטַבַּעֲתֹת וְהָיוּ הַבָּדִים עַל־שְׁתֵּי צַלְעֹת
 הַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׁאת אֹתוֹ: (ח) נָכוֹב לָחֵת תַּעֲשֶׂה
 אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הִרְאָה אֶתְךָ בְּהָר בֵּן יַעֲשׂוֹ: ט
 שְׁבִיעִי (י) וְעָשִׂיתָ אֶת חֲצֵר הַמִּשְׁכָּן לַפָּאֵת נָגִב־

XXVII

(1) E farai l'altare di legni d'acacia, di cinque braccia di lunghezza, e cinque braccia di larghezza; quadrato sarà l'altare: e di tre braccia (sarà) l'altezza sua. (2) E farai le sue prominente sui quattro suoi cantoni; (parti inseparabili) da esso saranno le sue prominente: e lo coprirai di rame. (3) E farai le sue caldaje, ove raccoglierne la cenere, e le sue pale, e i suoi bacini, e le sue forchette, e le sue palette: tutt'i suoi arredi farai di rame. (4) E gli farai un graticolato di rame, un lavoro (cioè) a guisa di rete; e farai sopra la rete quattro anella di rame, alle quattro sue estremità. (5) E l'applicherai sotto il Carcòv [?] dell'altare, dall'ingiù; e la rete sarà (da terra) sino alla metà (dell'altezza) dell'altare. (6) E farai stanghe per l'altare, stanghe (cioè) di legni d'acacia, e le coprirai di rame. (7) Le sue stanghe verranno introdotte nelle anella; e le stanghe staranno ai due lati dell'altare, quando si avrà a portarlo. (8) Vuoto, (formato) di tavole, lo farai; come ti si fa vedere nel monte, così faranno. (9) E

(ג) יעיו: לאסוף הדשן. מורקותיו: לקבלת הדם. מולגותיו: להסוך הכתמים על האש. מחתותיו: לחמות האש. (ד) כפירוש ר"ש וכנ"ד הטעמים, המכבר סניבות המזבח לקבל הכתמים והעגים הכופלים (מרגום ירושלמי). ועשית על הרשת ארבע טבעות נחשת: לשאת בהן את המזבח, עיין למטה ל"ח ה' ו' ז' (יא"א), והיו על הרשת אצל המכבר למעלה, אך לא היו קבועות במכבר, אלא נחזקת. המכבר לא היה

תִּימְנָה קִלְעִים לַחֲצַר שֵׁשׁ מִשְׁזֹר מֵאָה בָּאֵמָה
 אַרְךְ לַפֶּאֱה הָאֶחָת: (י) וְעַמְדוֹ עֶשְׂרִים
 וְאֲדָנִיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וְוֵי הָעַמְדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם
 כֶּסֶף: (יא) וְכֵן לַפֶּאֱת צָפוֹן בְּאַרְךְ קִלְעִים מֵאָה
 אַרְךְ וְעַמְדוֹ עֶשְׂרִים וְאֲדָנִיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת
 וְוֵי הָעַמְדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף: (יב) וְרַחֵב הַחֲצַר
 לַפֶּאֱתִים קִלְעִים חֲמִשִּׁים אֵמָה עַמְדֵיהֶם
 עֲשָׂרָה וְאֲדָנִיהֶם עֲשָׂרָה: (יג) וְרַחֵב הַחֲצַר
 לַפֶּאֱת קֶדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אֵמָה: (יד) וְחֲמִשׁ
 עֲשָׂרָה אֵמָה קִלְעִים לְכַתֵּף עַמְדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
 וְאֲדָנִיהֶם שְׁלֹשָׁה: (טו) וְלְכַתֵּף הַשְּׂנִיית חֲמִשׁ
 עֲשָׂרָה קִלְעִים עַמְדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֲדָנִיהֶם
 שְׁלֹשָׁה: (טז) וְלִשְׁעַר הַחֲצַר מִסָּךְ עֶשְׂרִים
 אֵמָה תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזֹר
 מַעֲשֵׂה רֶקֶם עַמְדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאֲדָנִיהֶם
 אַרְבָּעָה: (יז) מִסָּטֵר (יח) כָּל-עַמּוּדֵי הַחֲצַר סָבִיב
 מְחֻשְׁקִים כֶּסֶף וְוֵיהֶם כֶּסֶף וְאֲדָנִיהֶם נְחֹשֶׁת:

(*) ועמדיו ק'

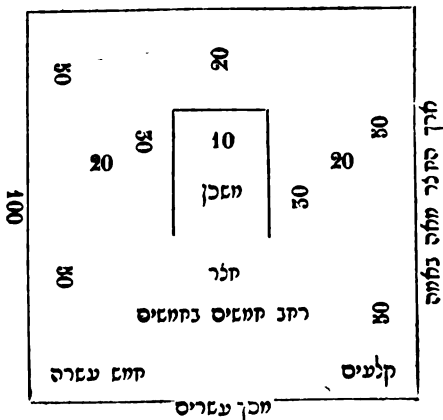

farai l'atrio del tabernacolo. Al lato di mezzodi, (detto) il lato destro, l'atrio avrà delle cortine di bisso ritorto, in cento braccia di lunghezza: (ciò) per un lato. (10) E (avrà) le sue colonne, venti, colle loro basi, venti, di rame; e gli uncini delle colonne, e i fregi delle medesime, d'argento. (11) E così al lato settentrionale della lunghezza (vi saranno) cortine (lungo lo spazio di) cento braccia, colle relative venti colonne, e le loro venti basi, di rame; e gli uncini delle colonne e i fregi delle medesime, d'argento. (12) E la larghezza dell'atrio, dalla parte d'occidente, (avrà) cinquanta braccia di cortine, e le loro colonne dieci, e le loro basi dieci. (13) E la larghezza dell'atrio dal lato dinanzi, (cioè) all'oriente, (sarà di) cinquanta braccia. (14) E quindici braccia di cortine (vi saranno) da una parte colle loro colonne tre, e le loro basi tre. (15) E dall'altra parte quindici (braccia di) cortine, colle loro colonne tre, e le loro basi tre. (16) Ed all'ingresso dell'atrio (vi sarà) una tenda di venti braccia, di lana azzurra, di porpora, di scarlatto, e di bisso ritorto, lavoro di ricamatore; colle loro colonne quattro e le loro basi quattro. (17) Tutte le colonne dell'atrio, intorno [cioè ai quattro lati del medesimo], avranno fregi d'argento, e i loro uncini d'argento, e le loro basi di

קבוע אלא מיטלטל, כי למטה (ל"ט ל"ט) הזכיר שהביאו אל' משה את מוצח הכתשת
ואת מנכר הכתשת אשר לו, ושם לא נזכר דבר ממה שהיה קבוע בנוף אחר, כגון
הלולאות, המסגרת, הדר, הגניעים, הכפתורים והפרחים (א"ס). (יד) וחמש עשרה

(יח) אַרְךְ הַחֶצֶר מֵאָה בָּאֶפֶה וְרֹחַב הַחֲמִשִּׁים
 בְּחֲמִשִּׁים וּקְמָה חֲמִשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מִשּׁוֹר
 וְאֲדָנִיָּהם נְחֹשֶׁת: (יט) לְכֹל כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכֹל
 עֲבֹדָתוֹ וּכְלֵי-יִתְדוֹתָיו וּכְלֵי-יִתְדֹת הַחֶצֶר
 נְחֹשֶׁת: ס ס ס

אמה קלעים לכתף: עיין ר"שי פסוק י"ג. (יח) ורחב חמשים בחמשים:
 עיין ר"שי, חו היא נורתו:

rame. (18) La lunghezza dell'atrio cento braccia, e la larghezza, cinquanta per cinquanta [cioè l'atrio propriamente detto era un quadrato di cinquanta braccia, ma coll'incluso tabernacolo e venti braccia di spazio ai lati e al di dietro del medesimo, formava un rettangolo di cinquanta per cento braccia], e l'altezza cinque braccia; (formato di cortine) di bisso ritorto, colle relative basi di rame. (19) Tutti gli arredi del tabernacolo, per tutto ciò che vi possa occorrere, e tutti i suoi chiodi, e tutt'i chiodi dell'atrio (saranno) di rame.

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>